

**ЗВІТ
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНКЕТУВАННЯ
ЩОДО ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.**

Всього опитано респондентів 235 респондентів. Анкетування було проведено за допомогою Microsoft Forms, який є частиною сервісу Microsoft 365. Терміни опитування серпень-вересень 2024 рр.

Рис. 1.

Розподіл відповідей на запитання: «Оберіть спеціальність, з якою Ви навчаєтесь»(%)

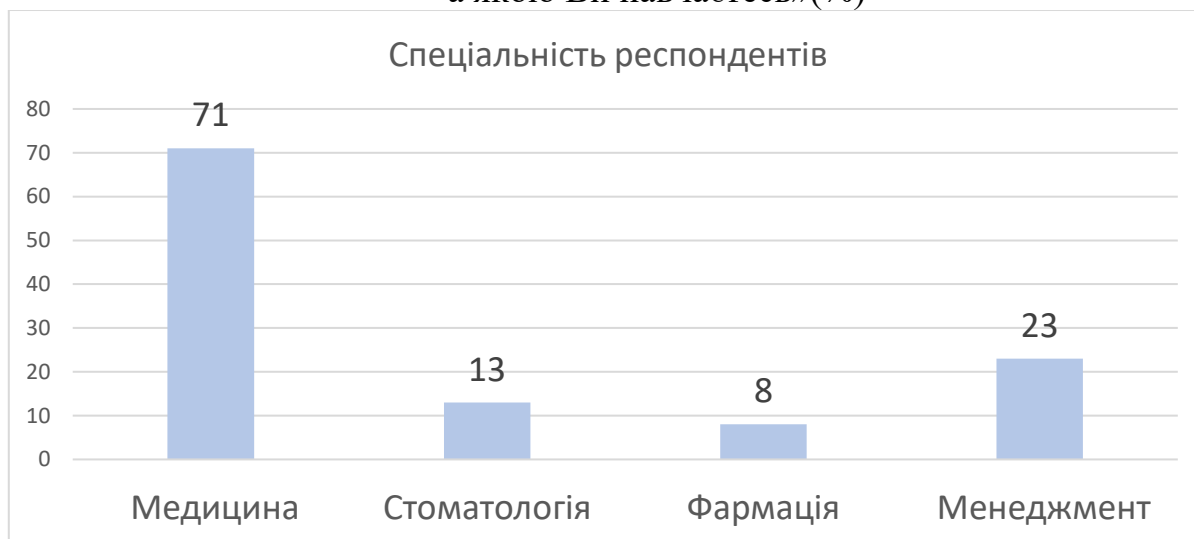

Рис. 2.

Розподіл відповідей на запитання: « На якому курсі Ви зараз навчаєтесь?»(%)

Рис. 3.

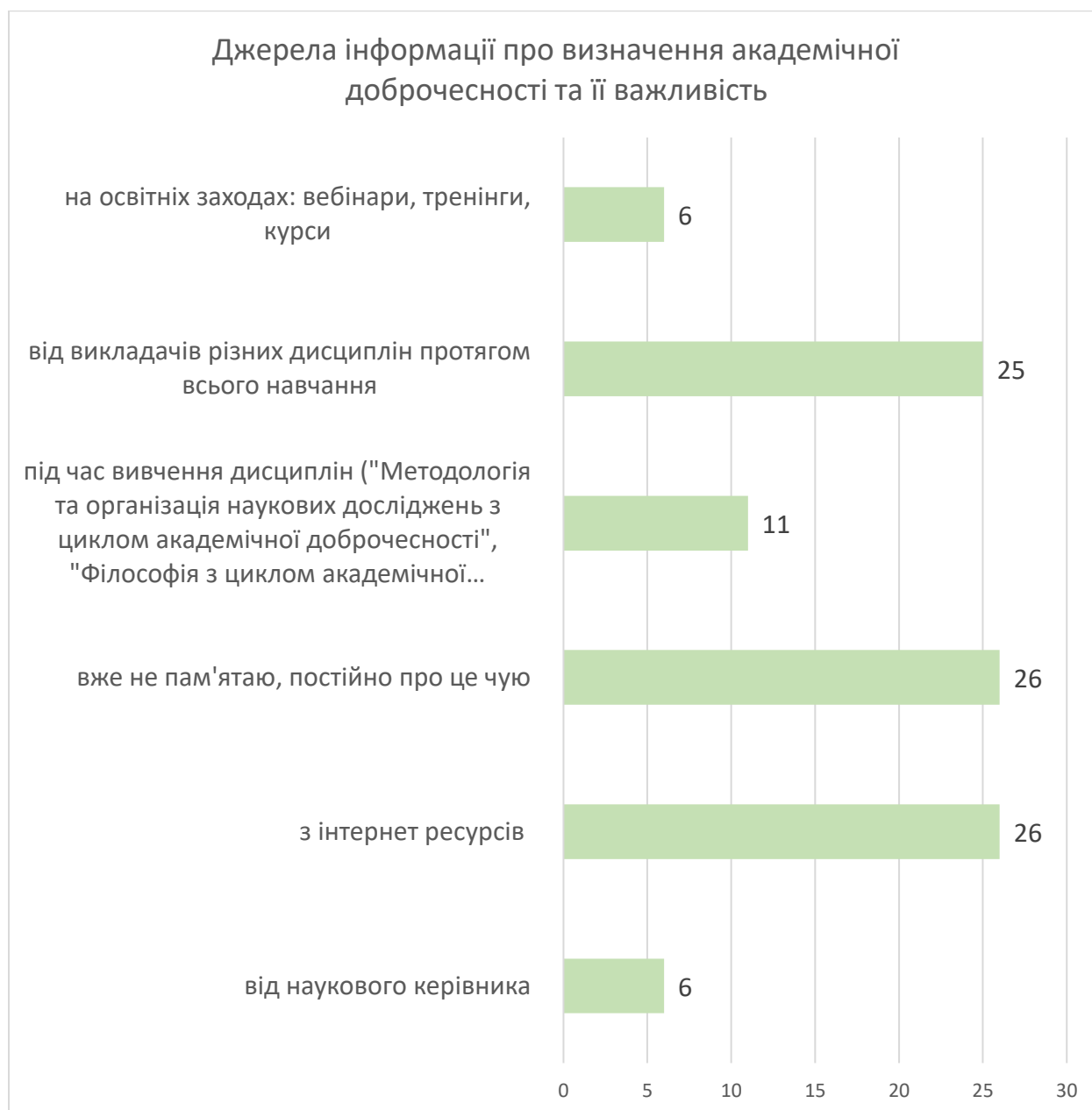
Розподіл відповідей на запитання: «Чи знайомі Ви з поняттям академічна доброчесність?»(%)

Більшість респондентів (77%) добре знайомі з поняттям академічної доброчесності. Ще 15% частково обізнані, але не повністю впевнені у своєму розумінні, тоді як 6% більше схиляються до того, що їм не вистачає знань у цій сфері. Лише 2% відповіли, що не знайомі з поняттям академічної доброчесності.

Рис. 4.

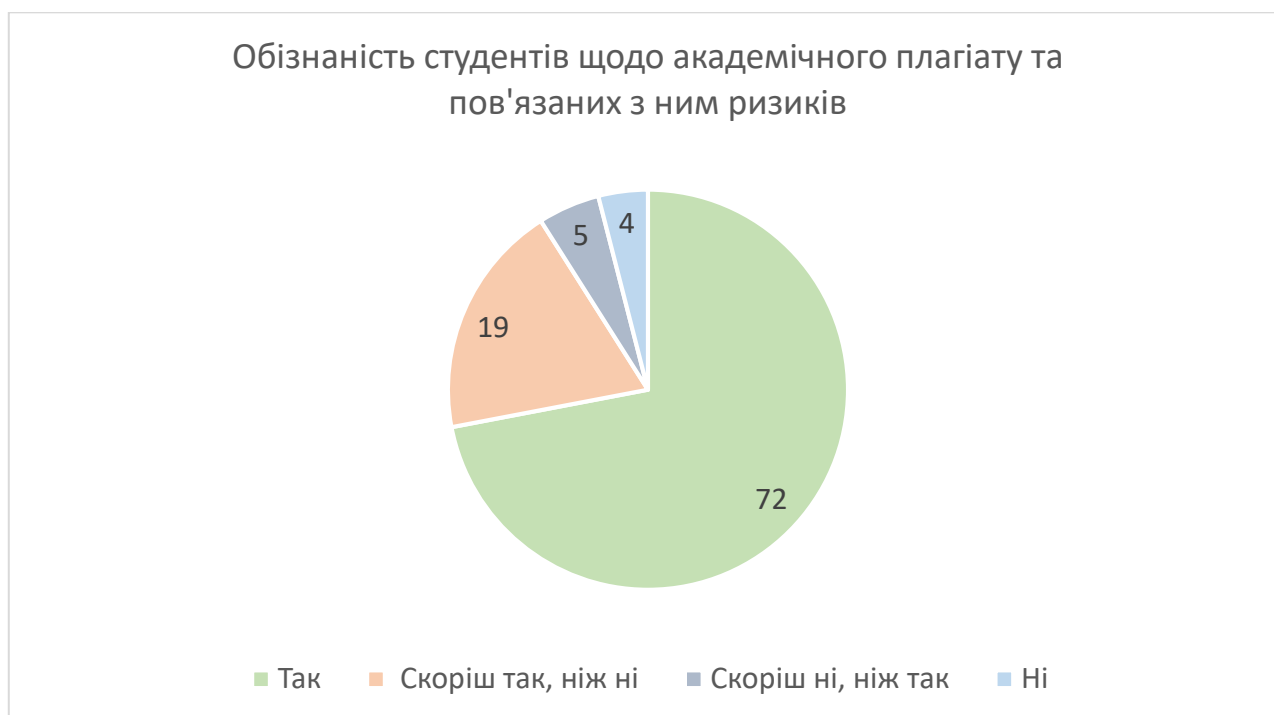
Розподіл відповідей на запитання: «Від кого Ви дізналися про визначення академічної доброчесності, принципи та важливість їхнього дотримання?»(%)

Найчастіше здобувачі отримують інформацію з інтернет ресурсів (26%) та під час навчання від різних викладачів (25%). Також 26% респондентів зазначають, що вони постійно чують про академічну доброчесність, але не можуть точно згадати конкретне джерело. Значна частина отримує інформацію під час вивчення дисциплін, де розглядаються питання академічної доброчесності (11%). Найменша кількість здобувачів отримує інформацію на освітніх заходах (6%) або від наукового керівника (6%).

Рис. 5.

Розподіл відповідей на запитання: « Чи знайомі Ви з поняттям «академічний плагіат» та можливі ризики, які з ним пов'язані? »(%)

Переважає більшість здобувачів (72%) добре обізнані з цим поняттям, тоді як 19% респондентів частково знайомі з темою, але не повністю впевнені у своєму розумінні. 5% схильні вважати, що їм не вистачає знань у цій сфері, а 4% взагалі не знайомі з поняттям академічного плагіату.

Рис. 6.

Розподіл відповідей на запитання: « Чи інформують Вас науково-педагогічні працівники про процедури дотримання академічної доброчесності? »(%)

Більшість респондентів (86%) підтвердили, що їх інформують про ці процедури, тоді як 14% зазначили, що не отримують такої інформації від викладачів.

Рис. 7.

Розподіл відповідей на запитання: « Які з перерахованих ознак, на Вашу думку, є порушеннями академічної доброчесності? »(%)

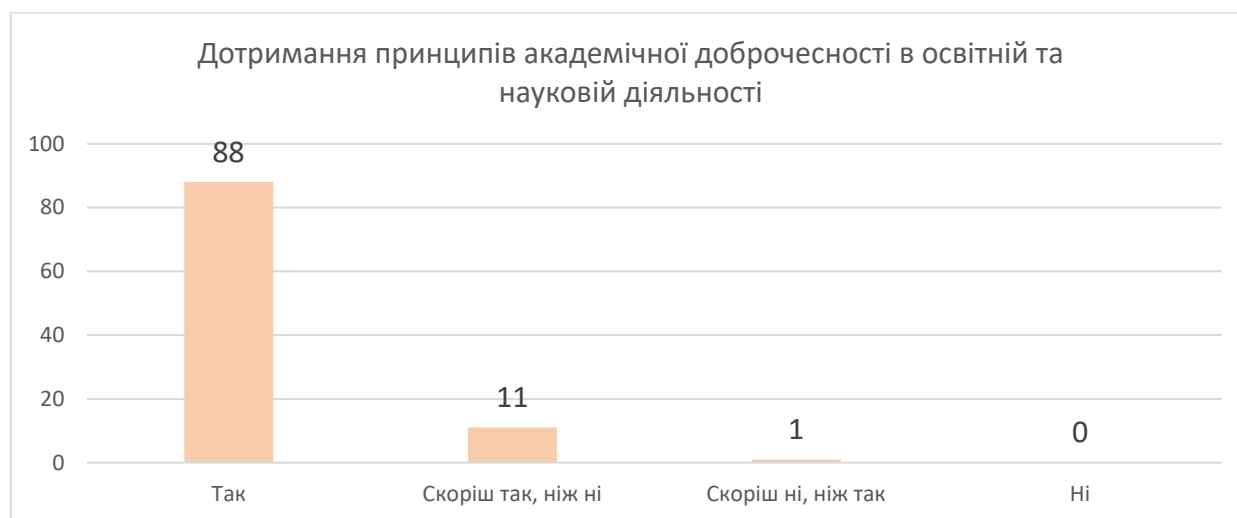

Найбільша кількість респондентів (90%) вважають академічний плагіат основним порушенням академічної доброчесності. Списування (77%) також займає важливе місце серед значних порушень. Інші ознаки, такі як хабарництво (67%) та оприлюднення даних, підготовлених іншою особою (60%), отримали значні показники. Вигадування даних чи фактів (55%) та свідомо зміна чи модифікація даних (51%) розглядаються як менш поширені, але все ж таки серйозні порушення.

Аналіз свідчить про високу обізнаність здобувачів щодо основних порушень академічної доброчесності, таких як плагіат і списування. Водночас такі явища, як вигадання даних та маніпуляція результатами, також визнаються важливими проблемами. Це свідчить про те, що більшість здобувачів усвідомлюють важливість дотримання академічної етики.

Рис. 8.

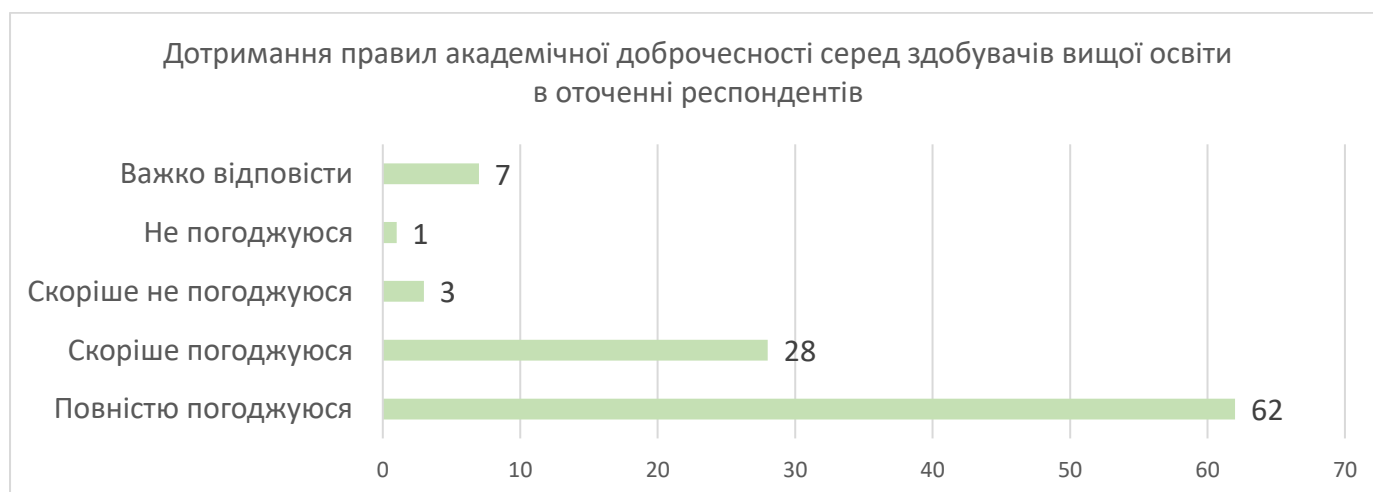
Розподіл відповідей на запитання: «Чи згодні Ви дотримуватися всіх принципів академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності?»(%)

Переважна більшість респондентів (88%) погоджуються з тим, що вони дотримуються всіх принципів академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності. Лише 11% учасників частково погоджуються, і менша частка, 1%, має сумніви щодо свого дотримання цих принципів.

Рис. 9.

Розподіл відповідей на твердження: «В моєму оточенні здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності»(%)

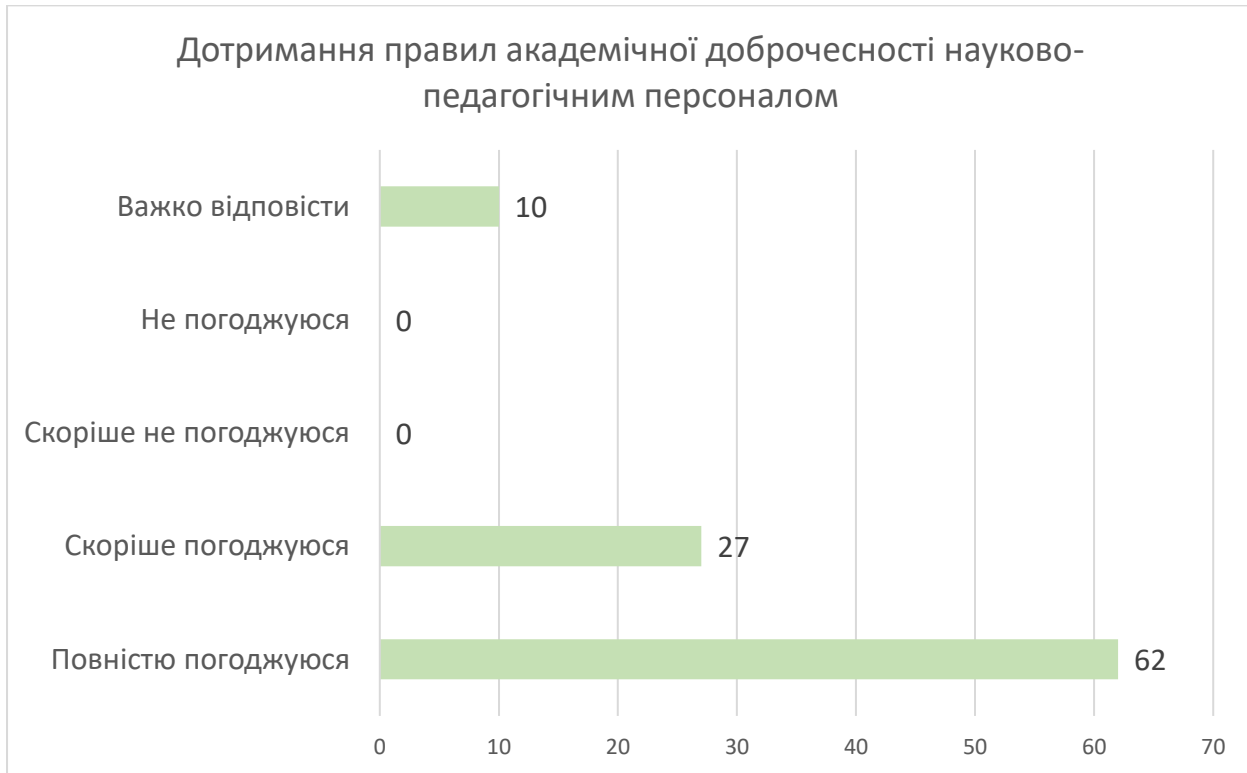

Більшість респондентів (62%) повністю погоджуються з тим, що в їхньому оточенні здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності. Ще 28% частково погоджуються з цим твердженням. Лише незначна частка респондентів (1%) не погоджується, а 3% скоріше не погоджуються. 7% респондентів важко відповісти на це питання.

Загалом у студентському середовищі існує висока підтримка дотримання академічної доброчесності, хоча є незначна частка тих, хто має сумніви або не може визначитися з відповіддю.

Рис. 10.

Розподіл відповідей на твердження: «Загалом науково-педагогічний персонал дотримується правил академічної доброчесності»(%)

62% респондентів вважають, що науково-педагогічний персонал повністю дотримується правил академічної доброчесності. Ще 27% частково погоджуються з цим твердженням. 10% респондентів виявилось важко відповісти, і немає жодного, хто б не погоджувався з цим твердженням.

Вищезазначене свідчить про високий рівень довіри здобувачів до науково-педагогічного персоналу щодо дотримання принципів академічної доброчесності, що позитивно впливає на загальний стан академічної культури в навчальному закладі.

Рис. 11.

Розподіл відповідей на твердження: « Наскільки Ви ознайомлені з реалізацією компонентів політики академічної доброчесності в Одеському національному медичному університеті»(%)

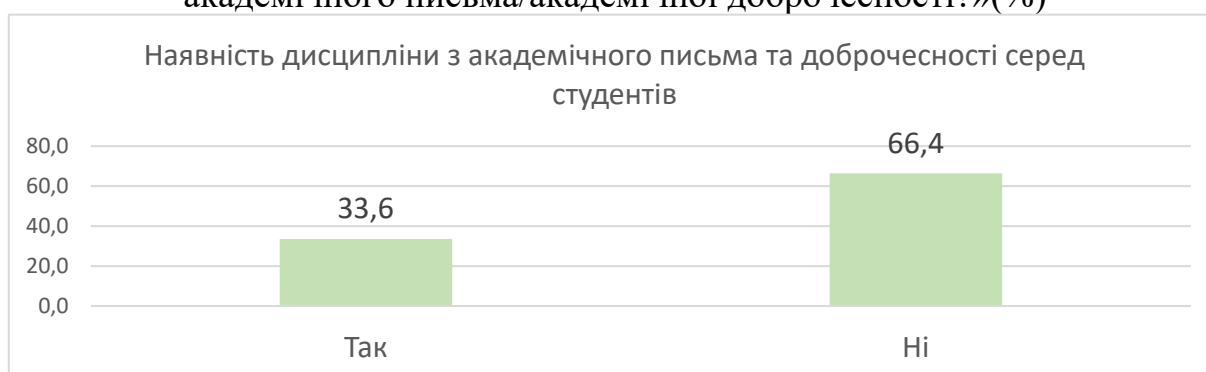

63% респондентів зазначили, що вони обізнані із загальними положеннями «Кодексу честі» та процесом перевірки наукових робіт на плагіат. Крім цього, 54% ознайомлені з перевіркою академічних текстів науково-педагогічних працівників, 52% – з перевіркою кваліфікаційних та магістерських робіт на плагіат, а 50% – з перевіркою текстів аспірантів.

Як ми бачимо, більшість респондентів усвідомлюють ключові аспекти політики академічної доброчесності в університеті, що позитивно впливає на їхню поведінку в науковій діяльності. Загальний висновок свідчить про високий рівень обізнаності здобувачів щодо різних аспектів академічної доброчесності, хоча є певні аспекти, які потребують подальшого покращення інформованості.

Рис. 12.

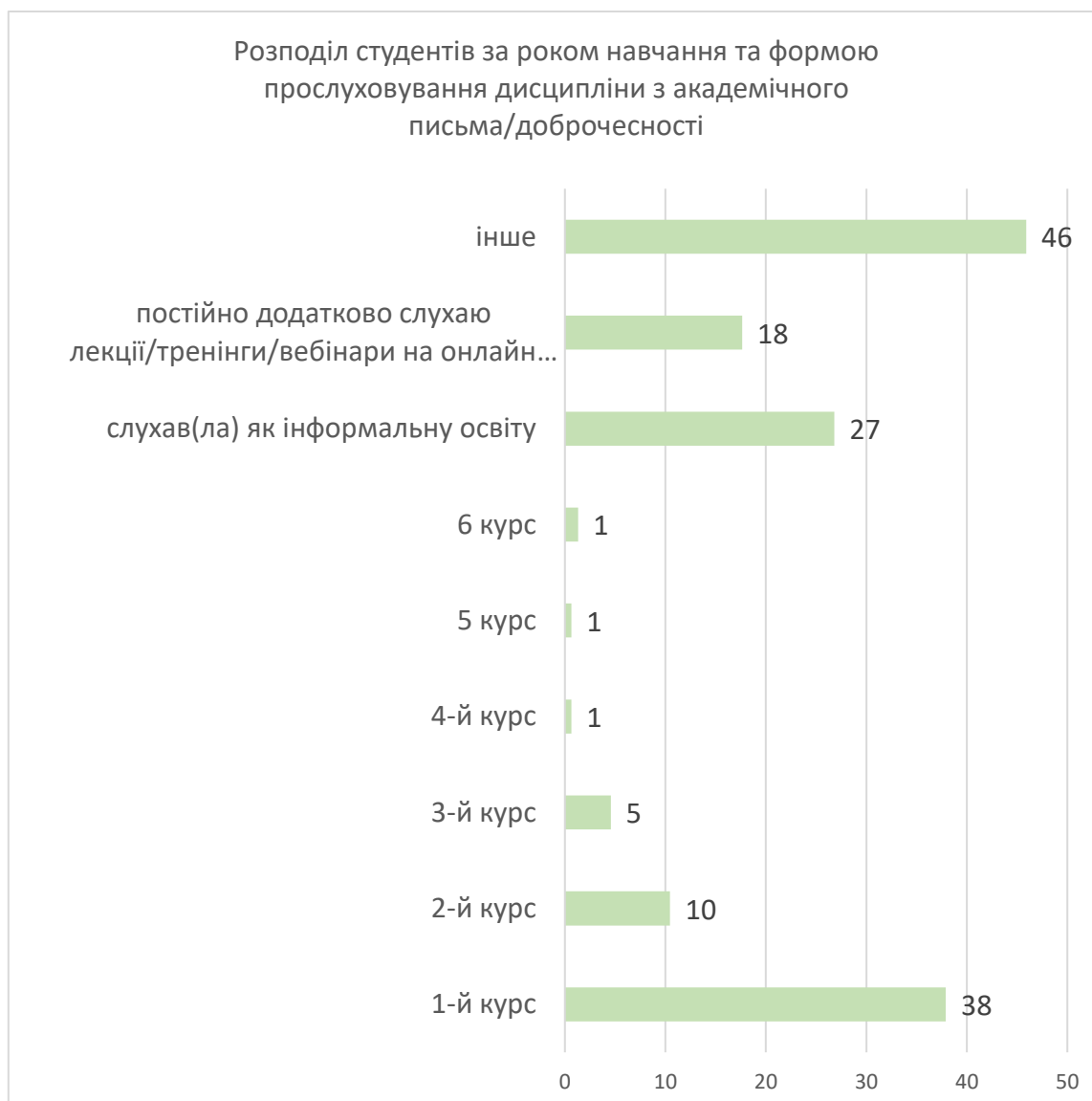
Розподіл відповідей на твердження: «Чи була у Вас дисципліна (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?»(%)

На основі отриманих даних, 33,6% респондентів зазначили, що у них була дисципліна або окремі теми з академічного письма/академічної доброчесності, тоді як 66,4% вказали, що такої дисципліни у них не було. Це свідчить про те, що більше половини здобувачів не мали спеціальної підготовки з цих тем, що може впливати на їхнє розуміння та дотримання принципів академічної доброчесності.

Рис. 13.

Розподіл відповідей на твердження: « Якщо так, на якому році навчання Ви відвідали дисципліну (прослухали окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?»(%)

38% респондентів прослухали дисципліну з академічного письма/доброчесності на першому курсі, що є найбільш поширеним варіантом. Деякі здобувачі отримали ці знання на другому курсі (10%), а ще менша кількість на третьому курсі (5%). Окрім цього, 27% респондентів вказали, що прослухали цю дисципліну в рамках неформальної освіти, а 18% постійно додатково слухають лекції/вебінари на онлайн ресурсах. 46% обрали варіант «інше», що може вказувати на різноманітні індивідуальні шляхи отримання знань з цієї теми. (Цей розподіл вказує на те, що дисципліна з

академічного письма/доброчесності переважно викладається на першому курсі, що є логічним кроком для закладання основ академічної етики на початкових етапах навчання. Однак, помітна частка здобувачів прослухала цю дисципліну в межах неформальної освіти або через додаткові онлайн-ресурси. Важливо провести подальший аналіз і визначити кореляції між рівнем навчання (курсами) та обізнаністю щодо академічної доброчесності. Такі кореляції можуть допомогти зрозуміти, як ефективно інтегрувати дисципліну на різних етапах навчання, а також виявити можливі прогалини в отриманні цих знань серед здобувачів старших курсів.)

Рис. 14.

Розподіл відповідей на твердження: « Який рівень «стандартного плагіату» (у %) припустимий для написання наукових та інших видів робіт?»(%)

Найбільша частка респондентів (47%) вважає, що допустимий рівень "стандартного плагіату" залежить від виду письмової роботи та дисципліни. Водночас, 15% респондентів вважають, що рівень плагіату може бути 5%, а 14% – що рівень плагіату може складати 15%. Лише 11% вважають допустимим рівень плагіату у 20%. Варто зазначити, що 13% респондентів вважають, що плагіат взагалі не припустимий, вказуючи на високий рівень обізнаності здобувачів щодо важливості дотримання академічної доброчесності.

Ці результати вказують на те, що здобувачі мають різні погляди на допустимий рівень плагіату, що може свідчити про необхідність подальшого вдосконалення навчальних програм з академічної доброчесності.

Рис. 15.

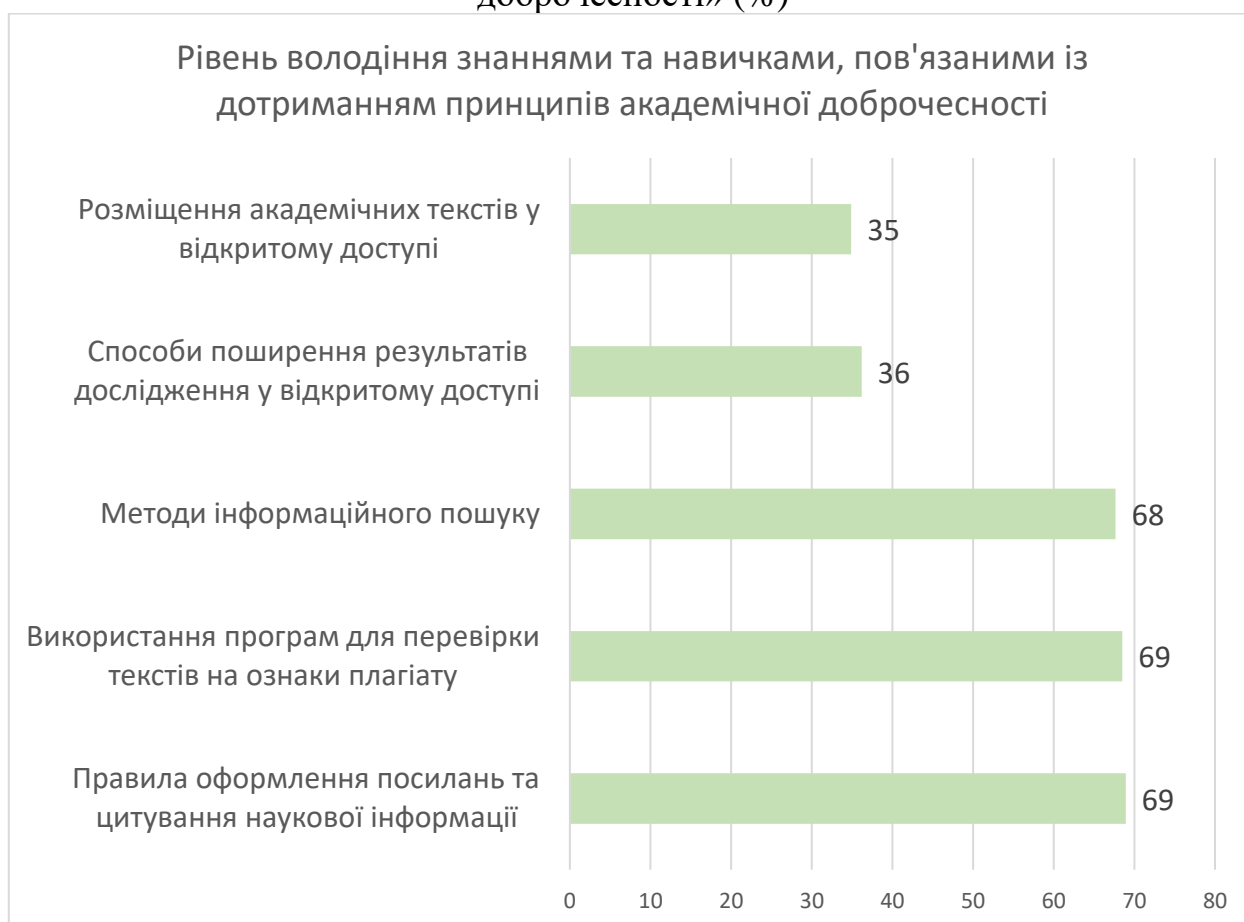
Розподіл відповідей на твердження: « Як Ви вважаєте, чи припустимо використання чужих частин тексту без належно оформлених цитат у науковій роботі?»(%)

Більшість респондентів (84%) вважають, що використання чужих частин тексту без належного оформлення цитат у науковій роботі є неприпустимим. Лише 16% респондентів вважають таке використання припустимим.

Рис. 16.

Розподіл відповідей на твердження: « Оцініть, будь ласка, рівень володіння Вами такими знаннями/навичками, пов'язаними із дотриманням принципів академічної доброчесності» (%)

Значна частина респондентів (69%) добре володіють навичками використання програм для перевірки текстів на ознаки плагіату та оформлення посилань і цитування наукової інформації. Також високий рівень обізнаності щодо методів інформаційного пошуку (68%). Однак лише 35% респондентів зазначили, що мають навички розміщення академічних текстів у відкритому доступі, а 36% – способи поширення результатів дослідження у відкритому доступі.

Хоча здобувачі добре обізнані з основними принципами академічної доброчесності, такими як перевірка плагіату та оформлення цитат, навички поширення інформації у відкритому доступі потребують подальшого вдосконалення.

Рис. 17.

Розподіл відповідей на твердження: «Чи відомо Вам про використання в Одеському національному медичному університеті програмного забезпечення для автоматичного виявлення плагіату у наукових роботах?»(%)

Відповідно до результатів, 31% респондентів зазначили, що їм відомо про використання програмного забезпечення для автоматичного виявлення плагіату в Одеському національному медичному університеті. Ще 27% частково знайомі з цією інформацією, проте 22% скоріше не знайомі, а 20% зовсім не обізнані з цим процесом.

Отже, певна кількість здобувачів добре поінформована про наявність технологічних засобів для перевірки плагіату, але існує значна частина здобувачів, які потребують додаткового інформування про ці можливості університету.

Рис. 18.

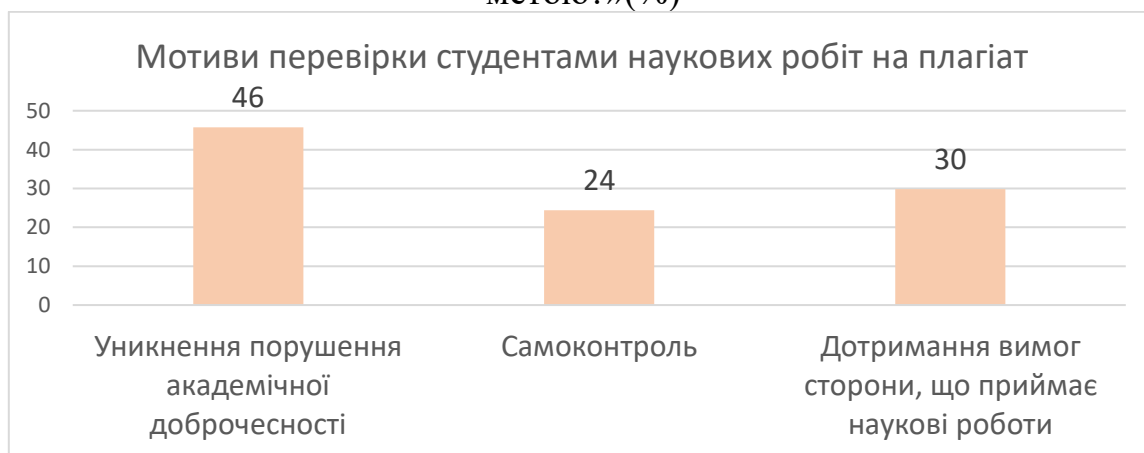
Розподіл відповідей на твердження: « Чи перевіряєте Ви свої наукові роботи (статті, тези тощо) на плагіат самостійно?»(%)

Більшість здобувачів принаймні іноколи звертаються до самоперевірки на плагіат, що може бути ознакою підвищеної уваги до академічної доброчесності. Однак існує певна частка здобувачів, які не перевіряють свої роботи, що може свідчити про недостатню поінформованість або недооцінку важливості цього процесу. Згідно з результатами, 34% респондентів завжди перевіряють свої наукові роботи на плагіат самостійно, 49% роблять це іноді, а 17% ніколи не здійснюють такої перевірки.

Рис. 19.

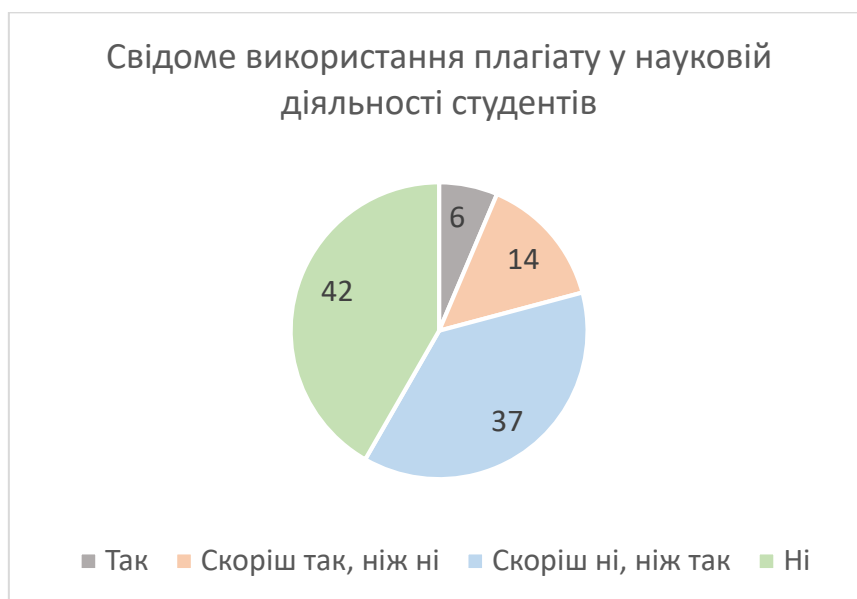
Розподіл відповідей на твердження: «Ви перевіряєте свої роботи на плагіат з метою?»(%)

Основним мотивом перевірки на плагіат для більшості здобувачів є прагнення дотримуватися академічних стандартів. Водночас помітна частка респондентів звертається до перевірки з метою виконання зовнішніх вимог, що підкреслює важливість регулювання цього процесу на інституційному рівні. 46% респондентів зазначають, що перевіряють свої роботи на плагіат з метою уникнення порушень академічної доброчесності, 30% роблять це через необхідність дотримання вимог сторони, що приймає наукові роботи, а 24% вдаються до самоконтролю.

Рис. 20.

Розподіл відповідей на твердження: «Чи доводилося Вам свідомо вдаватися до плагіату у Вашій науковій діяльності?» (%)

37% здобувачів зазначили, що скоріше не вдавалися до свідомого плагіату, тоді як 42% респондентів повністю заперечують таку можливість. Проте 6% респондентів зізналися, що свідомо вдалися до плагіату у своїй науковій діяльності. Хоча більшість здобувачів намагаються дотримуватися академічної доброчесності, все ще залишається невеликий відсоток тих, хто свідомо порушує правила, що вказує на необхідність посилення освітніх заходів та контролю.

Рис. 21.

Розподіл відповідей на твердження: «Якщо так, то що штовхало Вас на такі дії?» (%)

Основною причиною вчинення плагіату, за словами здобувачів, є незнання правил цитування наукової інформації — цей чинник зазначили 33% опитаних. Також важливою причиною було обмеження у часі: 29% респондентів зазначили, що короткі строки здачі матеріалу та недостатньо часу на виконання завдання змушують їх вдаватися до плагіату. 19% опитаних вважають, що відсутність достатніх навичок читання та створення нотаток сприяє їхньому рішенню копіювати чужі тексти. Інші важливі причини включають легкість запозичення інформації (17%) та відсутність унікальності в їхніх власних дослідженнях (15%). Також 15% здобувачів висловили страх висловлювати власну наукову думку, що впливає на їхню поведінку. Незначна частка здобувачів (2%) зазначила, що відсутність покарання за плагіат серед інших здобувачів або викладачів також відіграє роль у їхньому рішенні.

Загалом, ці результати вказують на те, що здобувачам бракує як знань, так і часу для виконання наукових робіт відповідно до вимог академічної доброчесності.

Рис. 22.

Розподіл відповідей на твердження: «Оберіть ті процедури, які Ви особисто використовуєте у процесі написання наукових праць?» (%)

Більшість здобувачів (77%) завжди опрацьовують доступні матеріали, аналізують їх і цитують із зазначенням джерела. В окремих випадках так роблять ще 38% респондентів. Це свідчить про те, що значна частина здобувачів дотримується принципів академічної доброчесності у процесі написання наукових робіт.

Проте 23% опитаних зізналися, що частково здійснюють переклад текстів з іноземної мови на українську без зазначення джерела, що є порушенням академічної етики. 14% здобувачів перефразовують чужий текст власними словами без посилань, а 9% копіюють тексти з Інтернету та використовують їх як власні без посилань на джерело. Лише 6% здобувачів використовують чужі тексти в повному обсязі, але посилаються на інше джерело.

Хоча більшість здобувачів дотримуються правил академічної доброчесності, певна частина все ж використовує недобросовісні практики у процесі написання наукових робіт.

Рис. 23.

Розподіл відповідей на твердження: «Чи вважаєте Ви, що легше вдатися до плагіату, ніж дотримуватися етичних норм?» (%)

43,8% респондентів вважають, що вдатися до плагіату складніше, ніж дотримуватися етичних норм. Водночас 41,7% опитаних частково погоджуються з тим, що плагіат може бути легшим варіантом порівняно з дотриманням етичних норм. Лише 14,5% респондентів повністю згодні, що легше вдатися до плагіату.

Більшість здобувачів розуміє важливість етичних норм, значна частина з них допускає можливість використання плагіату як більш зручного рішення у певних випадках.

Рис. 24.

Розподіл відповідей на твердження:
«Чи приносили ці дії бажаний для Вас результат?» (%)

39% респондентів вважають, що їхні дії не призводять до бажаного результату, тоді як 32% вважають, що їхні дії частково приносять бажаний результат. Лише 21% респондентів вказали, що їхні дії завжди приводять до успішного результату.

Рис. 25.

Розподіл відповідей на твердження: «Як Ви вважаєте, на що можуть Ваші дії з порушення академічної доброчесності негативно впливати?» (%)

Найбільша кількість респондентів (62%) вважає, що їхні дії з порушення академічної доброчесності можуть призвести до знецінення наукових публікацій як джерела інформації. 62% респондентів також вказують, що це негативно вплине на їхній персональний професійний рейтинг. Крім того, 43% вважають, що це вплине на думку колективу про порушника. Якість надання освітніх послуг в університеті та престиж університету згадуються у 41% і 40% випадків відповідно. Найменше уваги респонденти звернули на емоційний стан колективу (17%). Здобувачі усвідомлюють серйозні наслідки порушення академічної доброчесності не тільки для себе особисто, але й для загальної репутації наукової спільноти й університету.

Рис. 26.

Розподіл відповідей на твердження:
«Чи ставали Ви жертвою порушення академічної доброчесності?» (%)

Дані вказують на те, що значна частина здобувачів не має досвіду порушення академічної доброчесності стосовно них, але є частина респондентів, які мають сумніви щодо цього питання. Це може свідчити про недостатню усвідомленість щодо впливу таких порушень на індивідуальному рівні.

Рис. 27.

Розподіл відповідей на твердження: «Оцініть рівень поширеності проявів недоброчесної поведінки серед інших здобувачів вищої освіти (*оцініть за п'ятибальною шкалою (1-5), де: «1» – низький рівень, «5» – високий рівень): ?» (%)

Більшість респондентів (41%) оцінюють поширеність таких проявів на рівні «1», що означає низький рівень. Водночас 25% респондентів поставили оцінку «3», що може свідчити про середню поширеність недоброчесної поведінки. Оцінку «5», що відповідає високому рівню, поставили лише 5% респондентів, а оцінку «4» — 7%. Переважна більшість здобувачів вважає, що недоброчесна поведінка не є широко розповсюдженою серед здобувачів вищої освіти, хоча частина респондентів все ж вказує на її помірну наявність.

Рис. 28.

Розподіл відповідей на твердження: «Які заходи щодо здобувачів Ви вважаєте справедливими у разі виявлення плагіату?» (%)

На рис. 28 представлено розподіл відповідей респондентів на запитання про те, які заходи вони вважають справедливими у випадку виявлення плагіату. Найбільш поширеним заходом, який підтримують 50,6% респондентів, є повторне проходження оцінювання. Також 49,4% опитаних вважають справедливим відправити роботу на доопрацювання з повторною перевіркою на плагіат. Вибіркову перевірку після доопрацювання підтримують 37% респондентів, а анулювання роботи та роз'яснення принципів академічної доброчесності – 30,2%. Менш популярними, але все ж підтримуваними заходами є призначення додаткових завдань (31,9%) та роз'яснювально-виховні бесіди (28,5%). Відмова у присудженні наукового ступеня підтримується 7,7% опитаних, а найменш підтримуваним заходом є відрахування з університету, яке вважають справедливим лише 3% респондентів.

Більшість опитаних здобувачів схильні підтримувати коригуючі заходи, такі як доопрацювання та повторне оцінювання, а не жорсткі санкції, як-от відрахування або позбавлення академічної стипендії.

Рис. 29.

Розподіл відповідей на твердження: «Які заходи щодо науково-педагогічних працівників Ви вважаєте справедливими у разі виявленні плагіату?» (%)

Найбільше опитаних (39,1%) важко відповісти на це питання. Другим за популярністю заходом є роз'яснювально-виховні бесіди (26,8%), які, очевидно, сприймаються як помірний та конструктивний підхід до порушників. Інші санкції, такі як відмова у присудженні наукового ступеня (9,8%) та розгляд на Вченій Раді факультету чи університету (8,5%), теж мають підтримку, хоча на нижчому рівні. Найменше респондентів підтримують заходи, такі як звільнення з університету (3,4%) або заборона наукового керівництва здобувачем (2,1%).

Загалом, здобувачі більше схильні підтримувати м'які та роз'яснювальні заходи, ніж радикальні кроки, як-от звільнення або позбавлення наукового ступеня.

Рис. 30.

Розподіл відповідей на твердження: «Чи приймаються в університеті заходи проти учасників освітнього процесу, в роботах яких виявлено елементи плагіату?» (%)

Більшість респондентів (70%) вказують, що їм невідомо про такі заходи або що вони вперше замислюються над цим питанням. Лише 25% респондентів відповіли, що заходи все ж приймаються, і лише 5% вказали, що таких заходів немає.

Це свідчить про недостатню обізнаність здобувачів щодо університетських політик у випадку виявлення плагіату, що може вказувати на потребу в кращій інформаційній роботі з боку адміністрації навчального закладу.

Коментарі та побажання щодо покращення політики з академічної доброчесності в Одеському національному медичному університеті:

- Бажаю талановитих та старанних учнів університету, яким було достатньо ввідної лекція про академічну доброчесність, щоб більше не повертатися до цього питання.
- Було досить цікаво проходити це опитування та правдиво відповідати!
- **Вважаю корисним було б надати всім здобувачам (можливо й під підпис) методичні матеріали щодо цієї теми (щодо оформлення письмових робіт, які треба готувати під час навчання та взагалі стосовно академічної доброчесності).**
- **Впровадження чітких, зрозумілих та доступних правил, а також мотивування здобувачів до доброчесної поведінки**
- Детальна перевірка робіт на плагіат
- Дотримуватися академічної доброчесності
- Дотримуємось норм академічної доброчесності
- З політикою з академічної доброчесності в Одеському національному медичному університеті все добре!
- Завжди потрібно бути людиною
- **Кожному з нас почати з себе. Не обирати теми, які тобі не цікаві. Якщо тобі тема цікава, ти з великою зацікавленістю та серйозністю будеш ставитись до написання своєї наукової праці.**
- **"Мені здається все в порядку,але якщо б це було проблемою,то я запропонував би проводити більше лекцій,тренінгів пов'язаних з цією темою.Люди повинні розуміти чим це небезпечно и чому цього потрібно уникати.**
- На жаль , нічого не можу сказати, тому що вступаю на перший курс і ще ні з якими проблемами такого типу не зустрічався
- Навіть не знаю все у нас. Добре
- Наукових досягнень
- **Проведення бесіди щодо плагіату**
- **Проводити бесіди щодо академічної доброчесності**
- Продовжувати в тому ж дусі
- Пусть все будет хорошо
- Регулярне інформування про дотримання академічної доброчесності
- **Треба завжди перевіряти наукові роботи на плагіат, запровадити комісію з перевірки порушень академічної доброчесності**
- Треба притримуватися академічної доброчесності
- я вважаю , що все контролювано
- Я вважаю , якщо з'явилась якась ситуація , то впершу чергу треба обговорити це зі здобувачом